

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 5.
(OR. en)

13832/23

TRANS 397
CLIMA 445
ENV 1083
SAN 567
IND 512
STATIS 62

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2023. október 4.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

---

Biz. dok. sz.: COM(2023) 566 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
A kerékpározásról szóló európai nyilatkozatra vonatkozó javaslat

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 566 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 566 final

Brüsszel, 2023.10.4.
COM(2023) 566 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A kerékpározásról szóló európai nyilatkozatra vonatkozó javaslat

1. Bevezetés és indokolás

Az emberek jólétének és az európai ipar versenyképességének a zöld gazdaságra való átállás középpontjába helyezése az Európai Bizottság kulcsfontosságú prioritásai közé tartozik. A kerékpározás – mint a közlekedés egyik legfenntarthatóbb és legegészségesebb formája – gyorsan fejlődő ágazatként megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy támogassa ezt a fontos folyamatot.

A kerékpárhasználat növekvő részaránya a közlekedésben hozzájárul az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, a levegő- és zajszennyezésnek, valamint a forgalmi torlódásoknak a csökkentéséhez. Emellett előmozdíthatja a fizikai és mentális jóllétet és a társadalmi befogadást. A kerékpározás, mely a fenntartható turizmus kulcsfontosságú tényezője, a minőségi zöld munkahelyek révén a helyi gazdaság számára is kézzelfogható előnyökkel jár (különösen a kis- és középvállalkozások vonatkozásában).

A Bizottság ezért javaslatot tesz olyan elvek kidolgozására, amelyek elősegítik a kerékpározásban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását az EU-ban.

Ezek az elvek **A kerékpározásról szóló európai nyilatkozat** (a továbbiakban: Nyilatkozat) részét képeznek, melynek célja, hogy a jövőben stratégiai irányítúként szolgáljon a vonatkozó uniós és nemzeti szakpolitikák számára.

Az e közlemény mellékletében foglalt Nyilatkozatot a Bizottság terjeszti elő, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság pedig együttes nyilatkozatként írja alá.

A Nyilatkozat várhatóan hozzá fog járulni az európai zöld megállapodás, a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia és a szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv célkitűzéseinek eléréséhez. Emellett összhangban van a szociális jogok európai pillérének 20. alapelvével, amely szerint mindenkinek joga van jó minőségű alapszolgáltatásokat igénybe venni, ideértve a közlekedést is.

Ez a javaslat egyszersmind reagálás az Európai Parlament – különösen annak az uniós kerékpározási stratégia kidolgozásáról szóló állásfoglalásában megfogalmazott – felhívására¹, valamint a tagállamok többségének kérésére². A Nyilatkozat összhangban van a városi mobilitás új uniós keretrendszerével³.

2. Folyamatban lévő erőfeszítések

Amint az a városi mobilitás új uniós keretrendszerében is szerepel, az egyre ambiciózusabb uniós éghajlat-politikai, környezetvédelmi, digitális, egészségügyi és társadalmi célkitűzésekhez való hozzájárulás céljából az EU-nak határozottabban kell fellépnie a városi mobilitás terén annak

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0058_HU.html

² <https://www.benelux.int/fr/publication/european-cycling-declaration/>

³ COM(2021) 811.

érdekében, hogy a forgalomáramlásra alapuló jelenlegi megközelítés helyett a fenntarthatóbb személy- és áruszállításon alapuló megközelítés nyerjen teret⁴.

Annak ellenére azonban, hogy a kerékpározás számos előnnyel jár, az EU-ban még mindig túl kevesen kerékpároznak⁵, és az arányok tekintetében óriási különbségek vannak a tagállamok, régiók és városok között. Mindez elsősorban a nem megfelelő infrastruktúrának és az ebből eredő biztonsági aggályoknak, a kerékpározással kapcsolatos kulturális attitűdökből fakadó különbségeknek és a tudatosság hiányának tudható be.

Általában az EU egésze, de különösen a Bizottság számos lépést tett már e kérdések kezelése és a kerékpározás előmozdítása érdekében, többek között az alábbiak révén:

- az uniós közlekedéspolitikák felülvizsgálata: a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia⁶ és a városi mobilitás uniós keretrendszere⁷ felhív a kerékpározás és más fenntartható közlekedési formák szélesebb körű alkalmazására;
- a fenntartható városi mobilitási tervezésre vonatkozó nemzeti támogatási programokról szóló (EU) 2023/550 bizottsági ajánlás⁸ részeként a kerékpárhasználat ösztönzése a fenntartható városi mobilitási tervezés uniós koncepciójában;
- követelmények meghatározása az aktív közlekedési módoknak a városi csomópontok multimodális személyszállítási csomópontjaiba való hatékonyabb integrálására, valamint a kerékpárutak folytonosságának és hozzáférhetőségének fenntartására vonatkozóan az aktív közlekedési módok előmozdítása érdekében, ahogy az a transzeurópai közlekedési hálózatról (TEN-T) szóló felülvizsgált rendelethez irányuló javaslatban is szerepel⁹;
- követelmények meghatározása a városi mobilitási adatok városi csomópontokban történő gyűjtésére és ezen adatok Bizottságnak való benyújtására vonatkozóan, ahogy az a felülvizsgált TEN-T rendelethez irányuló javaslatban is szerepel;
- követelmények meghatározása az épületek energiahatékonyságáról szóló felülvizsgált irányelvre irányuló javaslatban¹⁰ a kerékpárparkolók minimális számára vonatkozóan;

---

⁴ Ez erősebb közforgalmú/tömegközlekedési gerinchálózatot, jobb aktív mobilitási lehetőségeket (pl. gyaloglás, kerékpározás), valamint hatékony, kibocsátásmentes városi logisztikát, az utolsó kilométer megtételére alkalmas megoldásokat, valamint javuló hozzáférést jelent. Bár ennek a multimodalitásnak vezérelvvé kell válnia a városi mobilitás terén, a kibocsátásmentes, valamint az összekapcsolt és automatizált és megosztott mobilitás kulcsfontosságú eleme lesz az egy olyan klímasemleges városi jövőre való átállásnak, amely lehetővé teszi a külvárosi és vidéki területek számára, hogy fenntartható módon csatlakozzanak a városokhoz. A rendszerszintű hatékonyság növeléséhez a közlekedés és a mobilitás multimodális csomópontok, valamint digitális megoldások alkalmazásával történő jobb irányításra van szükség.

⁵ A 2019. évi Eurobarométer felmérés szerint az uniós polgárok mintegy 9 %-a használ (elektromos) kerékpárokat vagy robogókat elsődleges közlekedési eszközként. Forrás: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2226>.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad816b47-8451-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-hu/format-PDF/source-250877856>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32023H0550>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0812>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A52021PC0802>

- a kerékpárhasználat ösztönzése egy új kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS2)¹¹ bevezetésével, amely szén-dioxid-kibocsátási árat rendel az épületek, a közúti közlekedés és más ágazatok tüzelőanyag-felhasználásához, és jelentős árverési bevételeket bocsát a tagállamok rendelkezésére a zöld átállás támogatására, többek között a közlekedési ágazatban;
- a Szociális Klímaalap létrehozása¹², melynek segítségével célzottan támogathatók az ETS2 által különösen érintett kiszolgáltató csoportok, felgyorsítható az épületek dekarbonizációja, valamint ösztönözhető a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitás és közlekedés elterjedése, beleértve a kerékpárok vásárlásának és használatának támogatását is;
- javaslattétel az energiaadó-irányelv átdolgozására¹³ a közlekedés éghajlattal és környezettel kapcsolatos kihívásainak kezelése érdekében;
- a kerékpározással kapcsolatos projektek finanszírozása különböző programok segítségével, például az Európai Regionális Fejlesztési Alapon, a Kohéziós Alapon, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközön, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön¹⁴, az InvestEU-n¹⁵ és a Horizont Európa programon keresztül;
- a kerékpározással kapcsolatos technológiák és szolgáltatások, például az e-kerékpárok, a fogyatékosággal élő személyeknek szánt adaptált vagy módosított kerékpárok és

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32023L0959&qid=1688743056255>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1688742687499>

A Szociális Klímaalap, melyet a jelenlegi kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) bevételeiből és a főként az épületekre, a közúti közlekedésre és a kisvállalkozásokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS2) bevételeiből képeznek, a tervek szerint 2026 és 2032 között 86,7 milliárd EUR-t mozgósít a kiszolgáltató háztartások, a veszélyeztetett közlekedők és a sérülékeny mikrovállalkozások támogatására a méltányos átállás érdekében.

¹³ Javaslat – A Tanács irányelve az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről (átdolgozás) (COM/2021/563 final).

¹⁴ Az értékelt és jóváhagyott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek alapján a Bizottság úgy becsüli, hogy ezekben eddig összesen 1,7 milliárd EUR-t különítettek el a kerékpáros infrastruktúrával kapcsolatos intézkedésekre. A szóban forgó terveket Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Görögország, Olaszország, Lettország, Románia és Szlovákia javasolta és hajtja végre.

¹⁵ Néhány példa olyan InvestEU-műveletekre, amelyek – egyéb beruházások mellett – a fenntartható mobilitást támogatják:

- InvestEU Framework for Sustainable Transition (a fenntartható átállás InvestEU-kerete) (Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank) a fenntartható mobilitással és a városi mobilitással kapcsolatos alprojektekbe való beruházás érdekében;
- Framework Operation #14 for Sustainability Guarantee (14. sz. keretintézkedés a fenntarthatósági garanciáért) (Európai Beruházási Alap) az alacsony és nulla kibocsátású mobilitásba való beruházás érdekében. Ez az első olyan összeurópai garanciatermék, amely a kisvállalkozások és a magánszemélyek zöld átállását támogatja;
- Green Developer Financing Programme (zöld fejlesztésfinanszírozási program) (Európai Beruházási Bank), amely kerethiteleket nyújt a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit támogató projekteknek (beleértve a zöld mobilitást is);
- Framework Operation #8 SMEW RIDW Joint Equity Product – Climate & Environmental Solutions Sub-Product (8. sz. keretintézkedés, SMEW RIDW közös tőketermék – éghajlat- és környezetvédelmi megoldások altermék) (Európai Beruházási Alap) az európai zöld megállapodáshoz hozzájáruló technológiák vagy megoldások kutatásának, fejlesztésének, demonstrációjának, bővítésének és kereskedelmi hasznosításának támogatására, ideértve a mobilitás és a közlekedés, valamint a városi épített környezet területét;
- Shift4Good Fund I (I. Shift4Good alap) (Európai Beruházási Alap), amely az intelligens és fenntartható mobilitásra és közlekedésre, valamint a körforgásos gazdaságra, ezen belül is elsősorban a vállalkozói (B2B) területre összpontosít. Az alap azonban elsősorban a nagyobb léptékű szállítási módokkal foglalkozik (gépjárművek, légi közlekedés, tengeri szállítás).

berendezések, a kerékpármegosztó rendszerek és az intelligens kerékpáros alkalmazások terén folytatott kutatás és innováció támogatása¹⁶;

- a #BeActive kampány¹⁷ keretében, melynek csúcspontja az Európai Sporthét¹⁸, valamint figyelemfelkeltő kampányok, például az Európai Mobilitási Hét¹⁹ és az Európai Közlekedésbiztonsági Charta²⁰ keretében a kerékpározás mint sport, szabadidős tevékenység és közlekedési mód népszerűsítése, amely hozzájárul az egészséges és aktív életmódhoz;
- a veszélyeztetett úthasználók, különösen a kerékpárosok biztonsága javításának területén a tagállamok egymástól való tanulásának támogatása az uniós közúti közlekedésbiztonsági csereprogramon²¹ keresztül;
- az új és korszerűsített vonatokon történő kerékpárszállításra szolgáló terekkel kapcsolatos követelmények meghatározása²².

3. A kerékpározásról szóló európai nyilatkozat

Annak érdekében, hogy ki lehessen aknázni a kerékpározásban rejlő lehetőségeket, és az így hatékonyan hozzá tudjon járulni az EU mobilitási, éghajlat-politikai, környezetvédelmi, egészségügyi, ipari és szociális célkitűzéseinek eléréséhez, jelentősen növelni kell a kerékpárhasználat arányát az EU-ban. Ehhez a helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű hatóságoknak fokozniuk kell a kerékpározás előmozdítására irányuló erőfeszítéseiket, és vonzóbbá és biztonságosabbá kell tenniük ezt a közlekedési módot a különböző korú, erőnlétű és egészségi állapotú emberek számára.

Mindezek alapján a Bizottság bizonyos elvek és kapcsolódó kötelezettségvállalások meghatározását javasolja. Ezek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság nyilatkozattervezetének formáját öltik. A mellékletben foglalt nyilatkozattervezetet a Bizottság az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti abból a célból, hogy megvitatását követően mindhárom intézmény aláírja.

A javasolt Nyilatkozat a tagállamok és az Európai Parlament korábbi kezdeményezéseire épül, figyelembe véve az érdekelt felektől kapott visszajelzéseket²³.

---

¹⁶ Számos releváns projekt található az uniós közlekedési K+I projektadatbázisban (TRIMIS) (<https://trimis.ec.europa.eu/>)

¹⁷ <https://sport.ec.europa.eu/news/facts-and-figures-about-the-beactive-2022-campaign>

¹⁸ <https://sport.ec.europa.eu/initiatives/european-week-of-sport>

¹⁹ <https://mobilityweek.eu>

²⁰ <https://road-safety-charter.ec.europa.eu/>

²¹ <https://etsc.eu/projects/eu-road-safety-exchange/>

²² (EU) 2021/782 rendelet a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0782&from=CS>); a fenti rendelkezések 2025. június 7-től alkalmazandók.

²³ A Bizottság városi mobilitással foglalkozó szakértői csoportja aktív mobilitási alcsoportjának 2023. július 3-i ülésén és a városi mobilitás új uniós keretrendszeréről folytatott konzultáció során kapott visszajelzések

A **legfontosabb elvek** a következő kérdésekre összpontosítanak:

1. A kerékpározást érintő politikák kidolgozása és megerősítése;
2. Az inkluzív, megfizethető és egészséges mobilitás ösztönzése;
3. Több és jobb kerékpáros infrastruktúra létrehozása;
4. A kerékpározással kapcsolatos beruházások növelése és a kerékpározás kedvező feltételeinek megteremtése;
5. A közúti közlekedésbiztonság és védelem javítása;
6. A minőségi zöld munkahelyek és a világszínvonalú európai kerékpáripár fejlesztésének támogatása;
7. A multimodalitás és a kerékpáros turizmus támogatása;
8. A kerékpározásra vonatkozó adatok gyűjtésének javítása.

4. A következő lépések

E nyilatkozattervezet szerint a Bizottság referenciakeretet és iránymutatásokat terjeszt elő az EU-ban a kerékpárhasználat arányának növelése, valamint a kapcsolódó minőségi munkahelyek és ipar támogatása érdekében.

A Bizottság népszerűsíteni fogja a tagállamokkal és az érintett felekkel folytatott kommunikációs és az aktív szerepvállalást ösztönző tevékenységeit, hogy erősítse a tudatosságot és az e Nyilatkozatban foglalt elvek iránti közös elkötelezettséget.